

Vlaams
Parlement

stuk **1589** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 11 mei 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende de ondersteuning en stimulering
van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling
van het provinciaal jeugdbeleid

Advies

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Kurt De Loor
aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegd lid:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1589 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Artikel 12 van het decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringslasten aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (hierna Planlastendecreet) somt dertien sectorale regelgevingen en een besluit van de Vlaamse Regering op die ingevolge het Planlastendecreet moeten worden aangepast.

Tijdens het overleg van het Uitgebreid Bureau met de commissievoorzitters van 18 november 2011 werd beslist dat de Commissie bevoegd voor Binnenlands Bestuur telkens advies zou kunnen verlenen over de ontwerpen van decreet die ingediend worden om de bedoelde sectordecreten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Planlastendecreet. Bedoeling van dit advies is om na te gaan of de letter en de geest van het Planlastendecreet gerespecteerd wordt bij de aanpassingen van de sectorale regelgeving aan dat Planlastendecreet.

Op 9 mei 2012 besprak de commissie het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid, met het oog op een advies aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* verklaart dat het Planlastendecreet voorziet dat het decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid tegen 1 januari 2014 moet aangepast worden aan de bepalingen van het Planlastendecreet.

Bedoeling van dat Planlastendecreet is de hoge planlast voor de lokale besturen aan te pakken. Daarnaast stelt de regering zich tot doel om iets te doen aan de bestuurlijke verrommeling van het Vlaamse bestuurlijke landschap. Voorliggend ontwerp van decreet is het resultaat van een verregaande vereenvoudigingsoefening, zowel op het vlak van de planlasten als op het vlak van de organisatie van het jeugdbeleid.

Er werd nauw overleg gepleegd met de verschillende stakeholders, zowel vertegenwoordigers van de jeugdsector als van de gemeente- en provinciebesturen. Bij de voorbereiding van het ontwerp van decreet werd steeds rekening gehouden met de contouren van het Planlastendecreet en met het witboek Interne Staatshervorming. Toch mochten de verworvenheden van het bestaande decreet op onder andere het vlak van de planning en participatie niet zomaar overboord gegooid worden. Het regeerakkoord schrijft voor dat, ondanks de nood aan planlastvermindering voor de lokale besturen, toch de sectorale middenstroom voor de sector jeugdwerk moet behouden blijven. Hetzelfde geldt voor de participatie en planning.

Het resultaat van die uitgangspunten is dat nu een sterk vereenvoudigde versie van het decreet van 2003 voorligt. Wat het plannings- en rapporteringsinstrument betreft, zijn de gemeenten vanaf 2014 aangewezen op de vernieuwde beheers- en beleidscyclus (BBC). Nadere bepalingen hierover zijn opgenomen in de generieke regelgeving.

Voor de minister is en blijft permanente samenspraak en samenwerking met jeugdwerkinitiatieven, kinderen en jongeren een belangrijk uitgangspunt voor het jeugdbeleid, zowel op Vlaams als op lokaal niveau. Het belang van participatie van stakeholders bij de beleidsbepaling wordt ook door het Planlastendecreet onderschreven. Geïnspireerd door het Planlastendecreet worden de regels hierover wel sterk vereenvoudigd. Het is niet meer aan Vlaanderen om tot in detail te bepalen hoe het participatieproces lokaal moet worden

georganiseerd. Uiteraard moet dit telkens afgestemd kunnen worden op de eigen lokale situatie.

Toch wordt ervoor gekozen de jeugdraad opnieuw te verankeren in het decreet Lokaal Jeugdbeleid. Dat was een absolute minimumvoorwaarde voor de vertegenwoordigers van de jeugdsector en de gemeentelijke jeugddiensten. De minister kan deze eis onderschrijven. Hij is er zich van bewust dat adviesraden slechts een instrument zijn in het organiseren van een participatief beleid. Het is echter een belangrijk signaal naar de lokale besturen om de jeugdraad als minimum participatie-instrument te verankeren binnen het decreet. Dit geeft jongeren immers een formeel kader om met het bestuur in overleg te treden. Uiteraard moeten een aantal verdere afspraken over de organisatie en het functioneren van deze jeugdraad wel op het lokale niveau gemaakt worden.

Het Planlastendecreet schrijft voor dat de Vlaamse Regering uiterlijk 20 oktober 2012 de Vlaamse beleidsprioriteiten voor de verschillende beleidssectoren bekend zal maken. In nauw overleg met de verschillende stakeholders werd er uiteindelijk voor gekozen toch al twee Vlaamse beleidsprioriteiten decretaal te verankeren. Het gaat enerzijds om de ondersteuning van het jeugdwerk in algemene zin en anderzijds om het bevorderen van de participatie van kansengroepen aan het jeugdwerk. Dit zijn zeer belangrijke opdrachten die het lokale niveau ook vandaag al, geïnspireerd en deels gefinancierd door Vlaanderen, ter harte neemt. Het is een belangrijk signaal aan de lokale besturen om vanuit Vlaanderen te vragen daar blijvend op in te zetten. Het jeugdwerk in Vlaanderen is immers van onschatbare waarde voor het leven van kinderen en jongeren en voor de samenleving. Het moet in al zijn diversiteit verder ondersteund en gestimuleerd worden, zodat zo veel mogelijk kinderen en jongeren op hun maat een zinvolle invulling kunnen geven aan hun vrije tijd.

De verdeling van het subsidiebedrag over de verschillende prioriteiten, de criteria voor de verdeling over de lokale besturen en de verdere modaliteiten voor het bekomen van de subsidies zullen, zoals het Planlastendecreet voorschrijft, nader bepaald worden door de Vlaamse Regering. Er zal vastgelegd worden welke activiteiten lokale besturen minimaal moeten verrichten, welke prestaties geleverd moeten worden om in aanmerking te komen voor Vlaamse subsidies in het kader van de Vlaamse prioriteiten binnen jeugdbeleid. Het decreet laat toe dat de Vlaamse Regering nog een bijkomende Vlaamse beleidsprioriteit bepaalt. Die zal uiterlijk 30 oktober bekendgemaakt worden.

Naast bepalingen voor de gemeentebesturen was het ook noodzakelijk een aantal voorwaarden op te nemen rond het Vlaamse jeugdbeleid in Brussel. Deze bepalingen zijn in grote mate analoog met deze voor de lokale besturen. De afwijkingen situeren zich voornamelijk op het vlak van het plannen en rapporteren, waar de Vlaamse Gemeenschapscommissie zal verder werken volgens eigen logica en timing. Zij worden niet gevat door de generieke regelgeving en het Planlastendecreet.

Aangezien men met dit ontwerp van decreet het lokale jeugdbeleid niet alleen wil stimuleren maar ook ondersteunen, werd het instrument van de prijs ingeschreven in dit ontwerp. Zo kan een kwalitatief lokaal jeugdbeleid extra in de kijker worden geplaatst. Dat kan inspirerend werken voor alle gemeentebesturen in Vlaanderen. Bijkomende rapporteringsverplichtingen voor de gemeenten zijn hier niet aan verbonden, het is aan de jeugdraad om eventueel een dossier samen te stellen en in te dienen.

Binnen de grenzen van het witboek Interne Staatshervorming werd er ook werk gemaakt van de uitwerking van een provinciale taakstelling. Waar de provincies vandaag nog door Vlaanderen gesubsidieerd worden voor de opmaak en uitvoering van een provinciaal jeugdbeleid, zal dit vanaf 1 januari 2014 niet langer gebeuren. Toch zullen de provin-

cies nog opdrachten hebben binnen een provinciaal jeugdbeleid. De samenwerking tussen beleidsniveaus en subsidiariteit blijven belangrijke uitgangspunten van het ontwerp van decreet dat voorligt.

Een voor de hand liggende vereenvoudiging, zowel voor het jeugdwerk als voor de bestuurlijke organisatie, bestaat erin dat verenigingen die vanaf 2014 subsidies ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het jeugdbeleid, niet langer gesubsidieerd kunnen worden door de provinciebesturen. Zo moeten heel wat verenigingen die vandaag voor het verkrijgen van subsidies zes dossiers indienen, in de toekomst nog slechts een dossier indienen bij de Vlaamse overheid. De middelen worden overgeheveld van de provincies naar Vlaanderen, zodat deze operatie voor het jeugdwerk niet tot een besparing zal leiden en ook niet tot een stijging van de uitgaven op de Vlaamse begroting.

Binnen de contouren van dit ontwerp van decreet zijn provincies nog verantwoordelijk voor een zestal opdrachten. In eerste instantie gaat het om het exploiteren en ondersteunen van bovenlokale jeugddomeinen en uitleendienstes. Zo wordt een goede spreiding over Vlaanderen gewaarborgd. Ook het voeren van een inclusief jeugdbeleid naar kinderen en jongeren met een handicap blijft, zoals bepaald in het witboek Interne Staats-hervorming, tot de bevoegdheden van de provincies behoren. Ten derde blijft er voor de provincies een belangrijke plaats weggelegd bij het organiseren van participatie van de jeugd bij het provinciale beleid. Verder wordt van hen verwacht dat zij gemeentebesturen coachen en vormen en netwerken en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden stimuleren. De opdrachten die de provincies nog kunnen vervullen in het kader van een impulsbeleid ter ondersteuning van jong artistiek talent en ter uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid, zullen verder vastgelegd worden in de bestuursakkoorden die de Vlaamse Regering met de provincies zal afsluiten.

De minister besluit dat men zich hiermee perfect inschakelt in de filosofie van het Planlastendecreet en het witboek Interne Staats-hervorming. Er werd een goed evenwicht gevonden tussen deze uitgangspunten en het traject dat men wil afleggen met de jeugdsector, de gemeenten en de provincies.

2. Bespreking

De heer *Bart Caron* stelt dat de decretale regeling inzake jeugdbeleid symbolisch belangrijk is omdat er in 1995 voor het eerst bij decreet een jeugdwerkbeleidsplan werd ingevoerd. Dat jeugdwerkbeleidsplan heeft zodanig school gemaakt dat er uiteindelijk te veel plannen werden ontwikkeld. Dat heeft aanleiding gegeven tot het fenomeen van de planlasten.

De spreker is van oordeel dat het decreet van 1995 een enorme duw in de rug van het lokaal jeugdbeleid heeft betekend. Het heeft ook aanleiding gegeven tot een mooi samenspel tussen de Vlaamse en lokale overheden. Het decreet heeft een enorme maatschappelijke waarde gehad. Elke verandering daaraan is symbolisch belangrijk. Via het voorliggend ontwerp van decreet wordt nu een pagina omgedraaid.

De spreker zou het betreuren indien de effecten die het decreet heeft teweeggebracht, verloren zonder gaan. De minister zal dit tegenspreken, maar dit stelt de heer Caron niet op zijn gemak. Hij is wel akkoord dat er te veel verrommeling is, dat er beter bestuurd moet worden, dat er betere afspraken tussen bestuursniveaus moeten worden gemaakt. Er moet inderdaad een duidelijke en transparante taakafbakening komen.

Maar de interne staats-hervorming is aan het verworden tot een lelijk circus. Op de affiche staat een stoere tijger maar in de feiten worden de nummertjes opgevoerd door een

clown met een oude kater. Van de mooie principiële intenties blijft nog weinig over. Voor de sectoren Jeugd, Sport en Cultuur zijn er erg grote inconsistenties, bijvoorbeeld wat de provinciale subsidiëring betreft. Een aantal belangrijke verworvenheden wordt niet meer expliciet opgenomen. De spreker noemt op dit vlak de participatie.

De heer Caron is voorstander van een versterking van het lokale bestuursniveau. Het zou dan echter logisch zijn dat de provinciale middelen die verdwijnen niet naar het centrale, maar het lokale niveau gaan.

In de loop der jaren bestond er een soort van pragmatische afspraak over welk deel van het jeugdbeleid de provincies op zich nemen en welk deel toekomt aan de Vlaamse en de lokale overheden. De taakverdeling is echter niet consistent. De schaal van de provincies correspondeert helemaal niet met de schaal waarop de activiteiten in de samenleving zich afspelen. Wat men vroeger regionaal jeugdwerk noemde, situeert zich niet op een provinciale maar op een streekschaal, de schaal van een grote intercommunale.

De Vlaamse Jeugdraad vraagt dat in het decreet uitdrukkelijk de inspraak wordt georganiseerd, dat er termijnen worden vastgelegd voor de oprichting van de jeugdraad. Men moet er inderdaad voor opletten dat men met de planlastvermindering de participatie niet gaat afbouwen. Participatie maakt het besturen misschien wat moeilijker maar de kwaliteit van het bestuur neemt er door toe.

Er wordt een bedrag voor het lokale jeugdwerk ingeschreven voor 2014 maar niet voor de jaren daarna. De spreker vindt dat niet van een groot engagement getuigen. Hij vraagt daarom een duidelijk engagement van de Vlaamse Regering voor het jeugdwerk. Samen met de Vlaamse Jeugdraad vraagt hij tevens een garantieregeling voor maatschappelijk kwetsbare situaties. Er moet weliswaar maximale beleidsvrijheid zijn, maar er moeten toch een aantal minimale accenten gelegd worden.

De spreker schetst de mogelijkheid dat gemeenten niet zullen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten ter ondersteuning van het jeugdwerk. In het verleden werden daarvoor eerder kunstmatige oplossingen gevonden vanuit de filosofie dat het lokale jeugdwerk niet het slachtoffer mocht zijn van politiek-institutionele discussies. De heer Caron betreurt dat dit nu wordt losgelaten. De lokale jeugdverenigingen zullen daarvan het slachtoffer zijn.

Er is ten slotte een vraag om binnen de bevoegdheden opgenomen in de provinciale taakstelling projectmatige ondersteuning te bieden aan gebiedsgerichte of thematische initiatieven van een bovenlokale werking van organisaties die worden ondersteund door de Vlaamse overheid. Dit is eigenlijk een vraag om de strikte boedelscheiding tussen steun door de Vlaamse overheid en door de provincies thematisch of projectmatig te doorbreken.

De heer *Jan Durnez* meent dat de tussenkomst van de heer Caron ook nog in de commissie bevoegd voor Jeugd aan bod moet en zal komen. De inhoudelijke discussie over het voorliggend ontwerp van decreet moet daar gevoerd worden. De opdracht van deze commissie beperkt zich tot de toetsing aan het Planlastendecreet.

De spreker heeft vragen met betrekking tot de oprichting van de jeugdraad, die door de gemeenteraad wordt opgericht. In het ontwerp staan vervolgens een aantal bepalingen over die jeugdraad. Moeten die dan binnen een strak keurslijf opereren, wat procedure van oprichting, samenstelling en overleg betreft? Is de procedure voorzien in paragraaf 2

van artikel 5 met andere woorden sluitend of heeft de gemeente de mogelijkheid om elementen uit het (bredere) jeugdwelzijnswerk op te nemen?

Er is bepaald dat politieke mandatarissen geen lid kunnen zijn van de jeugdraad. Worden daarmee de gemeentelijke mandatarissen bedoeld? Kan een jong provincieraadslid wel deel uitmaken van de lokale jeugdraad?

De spreker gaat nog in op de problematiek van de jeugddiensten voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Op een bepaald moment heeft Vlaanderen de erkenning en financiering van die groepen doorgegeven aan de provincies. Er werd daarbij een enveloppe meegegeven die duidelijk lager is dan de eigen middelen die de provincies daar vandaag aan uitgeven. Is er een garantie dat niemand in die sector middelen zal verliezen?

De redenering dat het niet nuttig is om zes verschillende subsidiedossiers in te dienen klinkt op zich goed. De realiteit is dat de vijf provinciale dossiers ook betrekking hadden op andere zaken. Het was een duidelijke optie dat de provinciale jeugdsecretariaten een ondersteunende functie hadden naar de lokale diensten en dat die ook effectief zouden kunnen werken. Als men nu overgaat tot centralisatie is die garantie weg en zal het jeugdwerk zich organiseren zoals Vlaanderen dat doet, namelijk met een centrale aanpak. De ondersteunende rol op regionaal en provinciaal niveau dreigt dan te verdwijnen.

De niet door Vlaanderen erkende initiatieven zouden geen aanvragen kunnen indienen bij de provincies voor impulsstoelagen. Klopt dat?

De heer *Kurt De Loor* stelt vast dat het hier gevoerde debat allicht een verlengstuk zal krijgen in de commissie bevoegd voor Jeugd. Hij wenst zich te beperken tot de toetsing aan het Planlastendecreet.

De spreker erkent dat het jeugdwerkbeleidsplan een enorme dynamiek op gang heeft gebracht. Een aanpassing van het decreet aan de bepalingen van het Planlastendecreet is geen eenvoudige opdracht, zeker niet in de jeugdsector die zich vaak kritisch opstelt tegenover het lokale, provinciale en Vlaamse niveau. Toch is de minister erin geslaagd een goed evenwicht te vinden en de jeugdsector mee te nemen in dit verhaal. Dit verhaal zal een vooruitgang en meerwaarde betekenen voor zowel het lokale niveau, de Vlaamse overheid als het jeugdbeleid in zijn globaliteit.

De heer De Loor is tevreden met de accenten die worden gelegd met betrekking tot de maatschappelijk kwetsbare groepen. Hij vindt de participatie van de jeugd erg belangrijk, niet in het minst omdat het vaak om jongeren zonder stemrecht gaat.

De spreker besluit dat het om een geslaagde oefening gaat die ook conform is aan het Planlastendecreet.

Minister *Pascal Smet* bevestigt dat dit ontwerp van decreet conform het Planlastendecreet is en meent dit ook uit de verschillende tussenkomsten begrepen te hebben. Hij begrijpt de bekommernissen van de heer Caron, maar hij is van oordeel dat daar in het ontwerp van decreet aan werd tegemoetgekomen. De jeugdsector werd nauw betrokken bij de voorbereidingen en er werd samen een heel traject afgelegd. De sector heeft ingezien dat er voldoende garanties en instrumenten geboden worden. De minister stelt wel voor het verdere inhoudelijke debat over het ontwerp van decreet in de commissie bevoegd voor Jeugd te voeren.

Ten aanzien van de punctuele vraag van de heer Durnez over de provinciale impulstoelagen, antwoordt de minister dat het nog steeds zal kunnen om impulssubsidies aan te vragen. Soms, maar niet altijd, zal daarvoor eerst een bestuursovereenkomst moeten worden opgemaakt. Wel is het niet meer de bedoeling te werken met een dubbele financiering voor structurele werking. Het blijft dus wel mogelijk om beleid te ontwikkelen. De minister rekent in deze op de creativiteit van de provinciale bestuurders.

De minister stelt nog dat er geen politieke mandatarissen in een lokale jeugdraad kunnen zetelen. Uiteindelijk doen jonge politici toch aan politiek. Men houdt de zaken best zuiver.

De heer *Bart Caron* vindt het vanzelfsprekend om het inhoudelijke debat in de commissie voor Jeugd te voeren. Hij zegt niet tegen een planlastvermindering op zich te zijn. Hij is wel bekommerd over een goede implementatie. Dat wordt een belangrijke opdracht voor de minister en zijn diensten. Er blijft wel een grote mate van inconsistentie inzake de uitvoering van het Planlastendecreet in de sectoren Cultuur, Jeugd en Sport. Verder vindt hij de constructies met decretale uitzonderingen en bestuursakkoorden een rommeltje. Dan geeft hij de voorkeur aan open taakstellingen waarbij overheden elkaar beconcurreren in het voordeel van het jeugdwerk.

3. Advies

Met uitzondering van de heer Caron, die zich onthoudt, besluiten de in de commissie aanwezige fracties dat de bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid, inderdaad conform het Planlastendecreet zijn.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Kurt DE LOOR,
verslaggever